

Man gif derpaa til den følgende Sag paa Dagsordenen:

Første Behandling af „Forslag til Lov angaaende Godtgjorelse for de i Aarene 1863—65 præsterede militære Fribefordringer“.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1825 ff.)

N. Andersen: Da jeg indbragte dette Lovforslag her i Thinget, tillod jeg mig kortelig at antyde de Grunde, hvorpaa jeg støttede mit Haab om, at det maaskee dog nu vilde være muligt at gjenneføre det. Jeg antydede dengang, at Forslaget var accurat det samme, som ifjor ved tredje Behandling blev vedtaget her i Thinget, kun med den Forandring, at de da vedtagne Parter vare nedsatte, og jeg antydede ogsaa da, hvad Grunden var dertil. Naar jeg nu igjen optager Forhandlingen af dette Forslag, vil det jo være i Grindring, at det Moment, som væsentlig var blevet fremført under forrige Behandling, var, at dette Krav ikke er noget Rettskrav, men at det kun er et Billigheds spørgsmål fra Statens Side, om en saadan Godtgjorelse skulde gives eller ikke. Man anførte som Grund for, at der ikke var Billighedshensyn tilstede for at give en saadan Godtgjorelse, det, at Byrden ikke havde været saa trykkende for Nogen, at Følgerne af den jo snart maatte kunne forsvinde. Det blev i saa Henseende oplyst her i Thinget og navnlig af den ærede Ordfører for det daværende Udvalg, at den for Enkeltes Vedkommende dog var løbet op til noget ganske Betydeligt. Det blev saaledes anført af ham, at for enkelte Mænds Vedkommende i Thyen var Ægternes Antal endog, saavidt jeg husker, løbet op til over 50. Det blev ogsaa under Forhandlingerne udtalt af den høitærede Indenrigsminister — der var ogsaa hentydet dertil i de Motiver, som ledsagede Lovforslaget —, at den Egn, som særlig skulde have Gavn af en saadan Godtgjorelse, havde havt Fordeel af at have havt Armeen koncentreret paa samme Sted, og den ærede Minister meente, at dette nok maatte kunne have givet saadanne Fordele for de vedkommende Egnes Beboere, at de saa gjerne kunde være ffadesløse med Hensyn til

Ægtfjorlerne. Nu er det imidlertid saa heldigt, at den høitærede Indenrigsministers Collega, den høitærede Krigsminister, har en heelt anden Mening om den Sag, og det er jo dog en Selvfølge, at han maa antages at kende den Ting noget grundigere, da ikke alene Indquarteringen dog nærmest hører under ham, men han ogsaa som Officeer har havt Veilighed til at gjøre Erfaringer i saa Henseende. Den høitærede Krigsminister udtalte her i Thingets sidste Møde, at naar Soldaterne laae indquarterede under en Krig paa Landet, have de saamange Fordele, idet de i Almindelighed blive gjæstfrit modtagne af Beboerne og nyde Meget gratis, som de ikke have i Leiren, og at de derfor kunde trænge til et ligesaa stort Tillæg i Leiren, som naar de laae indquarterede under en Krig. Men det er selvfølgeligt, at naar Soldaterne have Fordeel paa denne Maade, saa kunne Beboerne ikke have Fordeel, begge Parter kunne jo ikke have Fordeel paa samme Maade. Det vilde altsaa dog blive en Byrde for Befolkningen at have en saadan stor Indquartering, og netop dette, at Indquarteringen er falden haardest paa de samme Egne, hvorfra Kjørslerne ere udredede, maatte blive en Grund mere til dog at give nogen Erstatning for de ydede Kjørsler. Men jeg troer heller ikke, at det er saa ganske rigtigt ubetinget at sige, at det er kun et Billighedskrav. Seer man nemlig hen til, hvad der er gaaet forud, saa forekommer det mig, at det er noget Mere end et blot Billighedskrav. I Motiverne til det Lovforslag, som blev forelagt ifjor om denne Sag af Indenrigsministeren, fremhæves der i Indledning: „Med allerhøieste Resolution af 14de Juli 1863 (jfr. Indenrigsministeriets Bekjendtgjorelse af 17de næstefter) blev paa Grund af de daværende Lidsomstændigheder Forordningen af 9de Mai 1806 om uoverdentlig Indquartering osv. sat i Kraft. Som Følge heraf blev der for den derpaa følgende Tid i Henseende til Udskrivning af Kjørsler til den danske Armeé forholdt i Overensstemmelse med Forskrifterne i fornævnte Forordnings § 7, jfr. Forordningen af 26de Juni 1844 § 9, hvorefter saadanne Kjørsler afgives saavel af Kjøbstæderne